

Tunesische regering verhindert protestreis naar Tunis

Retour Den Haag

Het verkeerslicht stond heel lang op oranje, daarna heel even op groen, maar uiteindelijk op rood. De beoogde protestreis naar Tunis van veertig advocaten eindigt op de stoep van de Tunesische ambassade in Den Haag.

Lucien Wopereis

Orde-redacteur

Eind augustus zetten de organisaties 'Advocaten voor Advocaten', 'Rechters voor Rechters' en 'Europese Democratische Advocaten' het licht op oranje. Ze maken bekend een protestreis te willen organiseren naar Tunis, om daar te protesteren tegen de aantasting van de onafhankelijkheid van de advocatuur en de rechterlijke macht door het regime van president Ben Ali. Er is een vliegtuig gecharterd voor negentig personen. De reis zal, bij voldoende belangstelling, plaatsvinden op 23, 24 en 25 september.

Directe aanleiding voor de protestreis is een proces tegen deken Bechir Essid, die zich op 24 september moest verantwoorden voor een staking van het overgrote deel van de Tunesische balie in februari. Die staking werd uitgeroepen naar aanleiding van een proces tegen de echtgenoot van de bekende mensenrechtenadvocate Radia Nasraoui. Tijdens dat proces werden tal van grondbeginselen voor een eerlijk proces met voeten getreden. Er werd lichamelijk geweld gebruikt tegen advocaten, getuigen werden niet gehoord en het proces vond plaats achter gesloten deuren.

Ook is in Tunesië sprake van intimidatie van de rechterlijke macht. In december vorig jaar werd een rechter ontslagen, nadat

hij een open brief had geschreven. Daarin stelt hij dat de 'regering zijn vonnissen dicteert'.

Midden september staat het licht nog altijd op oranje. Circa twintig advocaten hebben zich voor de protestreis naar Tunis aangemeld. Onvoldoende. De Haagse instigator en organisator J. Hofdijk (Hofdijk & De Jong) verlegt de koers. Het aantal reisdagen wordt teruggebracht van drie naar twee, en er wordt een optie genomen op een kleiner vliegtuig. Ondertussen wordt ook een aantal sponsors bereid gevonden om de reis te steunen. Een Amsterdams advocatenkantoor staat garant voor een bedrag van vijfduizend euro, de Nederlandse Orde van Advocaten draagt vierduizend euro bij. Er zijn in totaal nog veertien reisgenoten nodig.

Ingrep

Een week later meldt Hofdijk dat de reis doorgang kan vinden. Er zijn voldoende aanmeldingen (circa veertig) en de financiën zijn rond. De deelnemers aan de protestreis kunnen hun tropenpak uit de motenballen halen. In Tunis is het op dat

moment vijfendertig graden. Overigens zullen de deelnemers ook hun toga meenemen. Veertig advocaten in toga op een vliegtuigtrap: dat moet CNN halen!

Dat moeten president Ben Ali en consorten ook hebben bedacht. Vrijdag 20 september, bericht uit Tunis: de landingsrechten voor het vliegtuig worden ingetrokken, evenals de reservering voor het hotel in Tunis. Luchtvaartprofessor Wassenbergh uit Den Haag noemt de ingreep er een 'zonder precedent'.

Algemeen deken M. Guensberg schrijft de maandag daarop een brief aan minister De Hoop Scheffer van Buitenlandse Zaken met het verzoek in beweging te komen. 'Om redenen die in onze rechtsstaat geen toelichting behoeven, verzoek ik u met klem uw Tunesische collega te laten weten dat het op deze wijze ingrijpen door de Tunesische autoriteiten in particulier initiatief niet gepast is,' aldus Guensberg. Dezelfde dag blijkt echter dat de protestreis naar Tunis definitief geen doorgang zal vinden. Hofdijk regelt nog wel een optie op twee tickets met een lijnvlucht naar Tunis. G. Schakenraad van de Algemene

Initiatiefnemer Hofdijk, met kind, in gesprek voor de Tunesische ambassade

Raad van de Nederlandse Orde van Advocaten zal Hofdijk vergezellen. Eerst wordt echter onderzocht of de twee wel veilig naar Tunis kunnen afreizen. Een garantie wordt niet gegeven, integendeel. Buitenlandse Zaken onderneemt geen enkele actie. 'Schandalig', stelt Hofdijk. Daarop lijdt ook deze variant schipbreuk. Maandag laat in de middag toch ineens

weer koortsachtig e-mailverkeer. Het vliegtuig is gecharterd (de deelnemers zijn het geld voor de reis, 750 euro per persoon, volgens broker Wagon Lits kwijt), dus waarom niet naar Parijs? De bedoeling is om samen met Parijse advocaten te protesteren bij de Tunesische ambassade aldaar. Een uur later blijkt dit allemaal toch te ingewikkeld. Ook een visje eten in Nice,

een laatste frivole suggestie per e-mail, gaat niet door. Het is ook wel erg veel luchtvervuiling voor een visje in Nice.

Deken overwint

Daarop wordt besloten de volgende ochtend een protestactie te beleggen bij de Tunesische ambassade in Den Haag. Vijftienvintig advocaten geven dinsdagochtend 24 september acte de présence. Ook onverwachte steun uit Antwerpen: drie Belgische vakbroeders betuigen hun steun. 'Le bâtonnier vaincra', wordt er gescandeerd (de deken overwint). De deur van de ambassade blijft hermetisch gesloten. Af en toe een bewegend gordijn, dat is alles.

Organisator Hofdijk klimt op een pilaar en noemt de actie, ondanks het niet-doorgaan van de vlucht, een groot succes. Volgens hem toont de ingreep van Ben Ali en consorten de 'volstreekte paniek' waarin het regime zich bevindt. Radia Nasraoui heeft namens haar Tunesische collega's al laten weten het hart onder de riem van de Nederlandse advocaten zeer op prijs te stellen.

Tot slot zegt de Haagse deken, mr. W. de Vries, toe dat hij samen met een aantal andere advocaten tijdens de jaarvergadering van de Orde een motie betreffende Tunesië zal inbrengen.

Wordt vervolgd. ■

Deelnemers aan de protestactie in Den Haag